

Jaarverslag 2022

Inhoud

Deel 1: In dialoog

Deel 2: Pleegzorg in de kijker

Deel 3: Pleegzorg Vlaanderen vzw

Dit Jaarverslag behelst enkel de partner- en cliëntenorganisatie Pleegzorg Vlaanderen vzw. Voor jaarverslagen van de vijf autonome Diensten voor Pleegzorg richt u zich best tot hen: de contactgegevens vindt u op <https://www.pleegzorg.be/contact> .

Noot van de redactie

Door een aantal personeelwissels en tijdelijke zeer beperkte personeelsbezetting in 2023 besliste het Bestuur van Pleegzorg Vlaanderen om uitzonderlijk voor het Jaarverslag 2022 enkel een tekstversie ter beschikking te stellen. Dit jaar dus geen mooi gelay-oute editie, zoals u de voorbije jaren van ons gewend bent; we hopen volgend jaar terug aan te sluiten bij die goede praktijk.

Deze bescheiden vorm doet geen afbreuk aan het vele en goede werk dat het voorbije jaar verzet werd. U leest het allemaal in dit jaarverslag.

Pleegzorg Vlaanderen vzw
De KartHuis – Tervuursevest 242c – 3000 Leuven
BE 0537.432.161 - RPR Leuven
www.pleegzorg.be
info@pleegzorgvlaanderen.be
016 23 97 75

In dialoog

Het afgelopen jaar is Pleegzorg Vlaanderen op verschillende manieren met zowel ouders met een kind in pleegzorg, pleegjongeren, pleeggasten en pleegzorgers in gesprek gegaan: we organiseerden dialoogdagen en sloten aan bij de ontmoetingsgroepen georganiseerd door de provinciale pleegzorgdiensten. Daarnaast hadden we verschillende individuele contacten, zoals tijdens 'Pleeggasten on tour', maar ook via mail, telefonisch en de More App gingen we in gesprek met cliënten.

“Participatie dragen we als partner- en cliëntenorganisatie hoog in het vaandel.”

Tijdens al deze contacten luisteren we naar de ideeën van cliënten om Pleegzorg beter te maken, maar ook naar hun bezorgdheden, bedenkingen en frustraties. Wanneer de signalen zich afspelen op het niveau van een individueel dossier (microniveau) of over de werking van een specifieke pleegzorgdienst (mesoniveau), geven we deze signalen door naar de desbetreffende dienst en/of verwijzen we de cliënt goed door, met waar nodig/ wenselijk een ondersteuning hierbij. Wanneer bepaalde signalen over begeleiding of over de werking van de diensten verschillende keren terugkomen, nemen we dit ook verder op, bv. tijdens een overleg met directies van de verschillende diensten.

De signalen die zich afspelen op het interprovinciaal, het Vlaamse of het federale niveau (macroparticipatie), nemen wij op door deze door te geven aan de juiste betrokkenen/ beleidsmakers. Er zijn verschillende thema's waar we actief op inzetten door hierrond uitgebreid beleidswerk te doen.

Wanneer we met doelgroepen spreken en hun signalen horen, vinden we het erg belangrijk om steeds te zorgen voor een goede terugkoppeling van hetgeen we gedaan hebben met hun input.

1. Dialoogdagen

In 2022 heeft Pleegzorg Vlaanderen drie dialoogdagen georganiseerd, voor pleegjongeren, ouders en pleegzorgers (samen) en netwerkpleegzorgers:

- 4 april 2022: Dialoogdag jongeren

Tijdens deze dag werkten we met pleegjongeren rond het thema 'Krachten'. Aan de hand van groepsgesprekken en creatieve workshops gingen we met hen op zoek naar hun krachten en hoe die meer gezien kunnen worden in Pleegzorg (en ruimer in jeugdhulp) en hoe ze hun krachten zelf kunnen inzetten.

Er kwamen verschillende signalen naar boven die we hebben opgenomen in ons beleidswerk, zoals inzetten op positieve beeldvorming van Pleegzorg en de betrokkenen in Pleegzorg, gebruik maken van de ervaringskennis van de jongeren, werken aan een goede relatie met begeleiding en inzetten op meer ontmoeting met andere pleegjongeren.

- 21 mei 2022: Dialoogdag ouders en pleegzorgers (geannuleerd)

We hebben een dialoogdag georganiseerd voor ouders en pleegzorgers samen, rond het thema 'Verbinding'. Bedoeling was om ideeën uit te wisselen en ervaringen te delen over de samenwerking

tussen ouders en pleegzorgers, wat daarvoor nodig is en hoe gedeeld ouderschap eruit zou moeten zien.

Deze dag hebben we samen voorbereid met de opgeleide ervaringsdeskundigen in armoede en sociale uitsluiting van de verschillende pleegzorgdiensten.

Vermits er maar erg weinig ouders en pleegzorgers hadden ingeschreven voor deze dag, is deze dag niet kunnen doorgaan.

Met degenen die wél waren ingeschreven, zijn er, na het annuleren van de dag, verschillende telefoongesprekken en mails geweest, waarbij we rond het thema 'Verbinding' signalen hebben gehoord die we verder meenemen in ons beleidswerk.

- 19 augustus 2022: Dialoogdag netwerkpleegzorgers (geannuleerd)

We merkten dat we, vanuit Pleegzorg Vlaanderen, minder contacten hadden met netwerkpleegzorgers (mensen die voor een kind, jongere of volwassene uit hun eigen netwerk zorgen, zoals grootouders, burens, leerkrachten), hoewel deze vorm van Pleegzorg vaker voorkomt dan 'bestandspleegzorg'. Van netwerkpleegzorgers hoorden we ook de zin om kennis te maken en ervaringen te delen met andere netwerkpleegzorgers.

Daarom dat we een dag hebben georganiseerd voor deze pleegzorgers. Maar ook deze dag hebben we moeten annuleren omdat er te weinig inschrijvingen waren.

We hebben bij verschillende netwerkpleegzorgers gepolst wat voor hen de reden was waarom ze zich niet hadden ingeschreven. Voor veel van hen was de afstand een drempel, alsook de timing van de dag.

De vaststelling is dat het, na twee coronajaren, moeilijk lijkt te zijn om mensen te engageren om samen te komen.

We hebben, naar aanleiding van de twee geannuleerde dagen, een online bevraging uitgestuurd naar zowel ouders met een kind in Pleegzorg als pleegzorgers. De analyse hiervan hebben we besproken met de participatieverantwoordelijken van de verschillende diensten. We hebben de verschillende drempels om aan te sluiten bekeken en afgesproken om in 2023 een aantal zaken anders aan te pakken. Zo gaan we aan de drempel van 'afstand' tegemoetkomen door in 2023 in te zetten op provinciale dialoogdagen, dus in elke provincie een dag, voor alle doelgroepen samen. Daarnaast voorzien we op deze dagen kinderopvang en zorgen we ervoor dat de uitnodiging ruimer en op meer verschillende manieren verspreid wordt.

2. Aansluiten bij ontmoetingsgroepen

In 2022 zijn er verschillende contacten geweest met cliënten, tijdens bijeenkomsten georganiseerd door de verschillende pleegzorgdiensten, de 'ontmoetingsgroepen'. Soms was het voornamelijk deelnemen en mee in gesprek gaan met de verschillende cliënten, andere keren brachten we zelf een thema aan en leidden we deze bijeenkomst.

We merken dat wanneer we aansluiten bij een ontmoetingsgroep, de deelnemers ons daarna sneller vinden met vragen of bedenkingen.

Een overzicht van de verschillende bijeenkomsten die we vanuit Pleegzorg Vlaanderen mee hebben vormgegeven:

- 07/05/'22: Weekend met pleeggasten van Pleegzorg Antwerpen
- 16/06/'22: Ontmoetingsgroep met pleeggasten en hun pleegzorgers van Pleegzorg Limburg
- 08/09/'22: Ontmoetingsgroep met pleeggasten en hun pleegzorgers van Pleegzorg Limburg
- 11/10/'22: Ontmoetingsgroep met ouders van Pleegzorg Limburg
- 15/10/'22: Ontmoetingsgroep met pleegzorgers van Pleegzorg Oost-Vlaanderen
- 19/10/'22: 2 ontmoetingsgroepen (verschillende leeftijdscategorieën) met pleegjongeren van Pleegzorg Limburg
- 10/11/'22: Ontmoetingsgroep met ouders van Pleegzorg Vlaams-Brabant en Brussel
- 10/12/'22: Ontmoetingsgroep met ouders en kinderen van Pleegzorg West-Vlaanderen
- 22/12/'22: Ontmoetingsgroep met ouders van Pleegzorg Vlaams-Brabant en Brussel.

3. "Pleeggasten on tour"

In 2021 hebben we gemerkt dat het moeilijk was om een groep pleeggasten samen te brengen voor een dialoogdag, voor een groot deel omwille van corona en de bijhorende veiligheidsvoorschriften. Omdat veel pleeggasten aangeven dat ze het aangenamer vinden om individueel in gesprek te gaan, hebben we 'Pleegzorg on tour' georganiseerd. Via pleegzorgbegeleiders hebben we gepolst naar interesse en zin van pleeggasten om rond verschillende thema's in gesprek te gaan. In april en mei is de participatiemedewerker dan met pleeggasten in gesprek gegaan over hun ondersteuningsnoden en –wensen, hun netwerk (zowel formeel als informeel) en de stap naar meer zelfstandigheid.

De input van deze gesprekken hebben we teruggekoppeld aan de verschillende pleegzorgdiensten: zowel tijdens het interprovinciaal participatieoverleg als bij het interprovinciaal directieoverleg. Daarnaast nemen we verschillende signalen ook verder op in ons beleidswerk voor de pleeggasten.

4. Individuele contacten

In 2022 zijn er veel individuele contacten geweest met verschillende cliënten binnen Pleegzorg. Dit gebeurt in twee richtingen: de verschillende doelgroepen contacteren Pleegzorg Vlaanderen via mail of telefonisch naar aanleiding van concrete bezorgdheden, bedenkingen of ideeën. Daarnaast nemen wij zelf regelmatig contact op met betrokkenen in Pleegzorg wanneer we hun inspraak willen naar aanleiding van beleids- en/ of vertegenwoordigingswerk: hoe denken zij over een bepaald voorstel?, wat zijn hun ideeën over bepaalde maatregelen? ...

5. Partnerschappen met doelgroepen

Zowel de participatieverantwoordelijke als de verantwoordelijke beleidswerk hebben afgelopen jaar geregeld contact gehad met zowel de **VVP** (Vlaamse Vereniging Pleegzorg vzw) en met de trekkers van het **Pleegouderforum** (een Facebookgroep voor en door pleegzorgers, waarin veel ervaringen worden uitgewisseld). De trekkers van deze groepen treden op als vertegenwoordigers van pleegzorgers. De signalen die zij opvangen, zowel op (inter)provinciaal niveau als op Vlaams niveau, geven zij door aan Pleegzorg Vlaanderen. Deze signalen worden meegenomen in het beleidswerk van Pleegzorg Vlaanderen.

6. More App

Het voorbije jaar hebben we twee bevestigingen verzonden via de More App, een digitale tool om reacties te vragen en te verzamelen.

In februari hebben we via deze manier pleegzorgers bevestigd over hun eventuele drempels om pleegzorg op te nemen voor kinderen van 0 tot 2 jaar. Met hun feedback hierop zijn we in gesprek gegaan met verschillende beleidsmakers.

Daarnaast hebben we ouders en pleegzorgers bevestigd over hun drempels om aan te sluiten bij dialoogdagen. Op basis van deze feedback zorgen we voor een andere aanpak van dialoogdagen in 2023.

We hebben in 2022 ingezet op het verder bekendmaken van de More App en de mogelijkheden om digitaal te participeren. We hebben een poster ontworpen en deze verspreid naar alle afdelingen van de pleegzorgdiensten, met de vraag om deze poster op te hangen in het onthaal en de bezoekersruimtes. We zagen hierop een stijging van het aantal respondenten.

Pleegzorg Vlaanderen onderzocht in 2022 ook de mogelijkheid om daarnaast een **online forum** te creëren, gekoppeld aan de website. Na uitwisseling met de Nederlandse collega's en interne analyse is ervoor geopteerd om dit nu (nog) niet verder uit te werken omwille van de grote investering die dit vraagt van de medewerkers. Uit gesprekken met o.m. pleegzorgers blijkt ook dat de nood niet dermate groot is omdat zij via Facebookgroepen zelf al uitwisseling organiseren.

7. Vertegenwoordiging van de doelgroepen

Pleegzorg Vlaanderen treedt op als vertegenwoordiger van de verschillende doelgroepen in Pleegzorg, namelijk ouders, pleegkinderen en –jongeren, pleeggasten en pleegzorgers.

De participatieverantwoordelijke en een bestuurslid van Pleegzorg Vlaanderen nemen actief deel aan het **Raadgevend Comité van Opgroeien** en de **voorbereidende vergaderingen** met de betrokken cliëntenorganisaties. De participatieverantwoordelijke is een actief bestuurslid van het **Cliëntenforum**, betrokken bij de organisatorische en inhoudelijke topics.

We hebben, ook in 2022, actief deelgenomen aan de **stuurgroep Cliëntenrechten** om ook daar op te komen voor de belangen van de betrokkenen in Pleegzorg.

We hebben een rol opgenomen in de verschillende denkoefeningen rond de visietekst '**Vroeg en nabij**' en hebben ons geëngageerd voor een traject in een strategische cirkel ('Bovenlokale netwerken') hiervan.

In 2022 hebben we, samen met verschillende partners en het Agentschap Opgroeien, deelgenomen aan overleg en denkoefeningen rond **wat goede beleidsparticipatie is**.

We namen het afgelopen jaar deel aan de **stakeholdersgroep rond zorggarantie voor jonge kinderen**. Dit traject wordt nog verdergezet in 2023.

Samen het Cliëntenforum, Ouderspunt en Cachet dachten we in het kader van de reconversie van de jeugdhulp na over hoe goede **participatie** kan gebeuren bij de opstart van **gezinshuizen**.

We communiceren steeds transparant aan de doelgroepen (bijvoorbeeld op dialoogmomenten) hoe we hun stem hebben laten horen.

Vanuit het Bestuur en de Algemene Vergadering is een oefening gestart **om de stem van ouders binnen de organisatie** te versterken: er is gezocht naar kandidaten voor mandaten binnen beide organen, in overleg met betrokkenen om de nodige ondersteuning te realiseren. Vier ouders met een kind in pleegzorg zijn enthousiast om deel uit te maken van het Bestuur en de Algemene vergadering en hebben reeds kennisgemaakt met de medewerkers en de voorzitter van Pleegzorg Vlaanderen. Dit traject wordt vervolgd in 2023.

8. Cliëntenforum

Reeds voor onze erkenning als cliëntenorganisatie (februari 2022) hebben we ons vanuit Pleegzorg Vlaanderen geëngageerd voor de totstandkoming van het Cliëntenforum. We deden dit door deel te nemen aan de denkdagen hierrond, georganiseerd door Strategies & Leaders en door mee te vergaderen over de oprichting van deze nieuwe vzw.

Pleegzorg Vlaanderen maakt deel uit van het bestuur van het Cliëntenforum. Dit houdt concreet in dat wij aansluiten bij de bestuursvergaderingen, in 2022 was dit maandelijks, en de algemene vergadering. We hebben meegeschreven aan het jaarplan, meegewerkt aan de sollicitatieprocedure voor de medewerkers en de organisatie rond praktische, administratieve en inhoudelijke zaken ondersteund.

Vanuit Pleegzorg Vlaanderen nemen we ook een extra rol op wat betreft de begeleiding van de werknemers van het Cliëntenforum, zeker na de moeilijke start wat het personeel van de organisatie betreft.

9. Beleidswerk

In 2022 is er rond verschillende thema's aan beleidswerk gedaan. Sommige hiervan waren opgenomen in het jaaractieplan. Daarnaast zijn er ook meerdere zaken die 'ad hoc' op het pad van de verantwoordelijke beleidswerk komen, bv. naar aanleiding van een parlementaire vraag, signalen vanuit de doelgroepen, actuele thema's, opportuniteiten met partners...

- **Combinatie werk-gezin voor pleegzorgers verbeteren:** Bij de start van een langdurige plaatsing (van een kind of jongere) kan de pleegzorger een beroep doen op het pleegouderverlof. Tijdens de periode van plaatsing zijn er nog heel wat verlofmaatregelen waarop een ouder ten aanzien van een eigen kind wel een beroep kan doen, maar een pleegzorger in een gelijkaardige situatie ten aanzien van zijn pleegkind nog niet. We streven naar een gelijkschakeling voor pleegzorgers bij een gelijke context. Hierover hebben we gesprekken gevoerd met parlementsleden en federale overheidsdiensten.
- De verantwoordelijke beleidswerk van Pleegzorg Vlaanderen nam op vraag van het kabinet Welzijn en het Agentschap Opgroeien het voorzitterschap op van de **werkgroep 'Verbinding Pleegzorg – Adoptie'**, waarin met de verschillende betrokkenen actief gezocht werd naar een gezamenlijk voortraject voor kandidaten die zich willen engageren om de zorg op te nemen voor een (ongekend) kind uit een ander gezin.
Naast de werkgroep zelf was er ook een uitgebreide consultatieronde over de voorstellen bij de stakeholders binnen de adoptie- en pleegzorgwereld en uitwisseling met de werkgroep rond '(na)zorg en ondersteuning voor adoptanten en geadopteerden'.
Het eindverslag van deze werkgroep werd op 15 december aan het kabinet van de Minister van Welzijn gepresenteerd en is terug te vinden op [de website van het Agentschap Opgroeien](#).

- De verantwoordelijke beleidswerk nam deel aan de **APFEL-conferentie** (Acting for the Promotion of Fostering at European Level) die in het najaar 2022 in Brussel plaatsvond.
- Sinds het voorjaar 2022 maakt de verantwoordelijke beleidswerk systematisch deel uit van het **interprovinciaal overleg** van de inhoudelijke directies, voor een optimalisering van de mitwisseling. Daarnaast hebben verschillende medewerkers geregeld contact met andere verantwoordelijken binnen pleegzorgdiensten (cultuur-sensitief, handicap, voortraject, kwaliteit, werving, vorming) en met andere organisaties (bv. andere cliëntenorganisaties, VVP, Pleegouderforum).
- Op vraag van Fara vzw verzorgden we enkele teksten over pleegzorgmogelijkheden op hun nieuwe website www.keuzehulpongeplandzwanger.be.
- Samen met het Agentschap Opgroeien en medewerkers van het Groeipakket werd gezocht naar een oplossing voor kinderen en jongeren in pleegzorg met een preair of zonder verblijfsstatuut: deze oefening wordt verdergezet in 2023.
- In rechtstreeks overleg met Vlaamse en federale parlementsleden werden diverse topics aangesneden, waaronder de toegang tot het ouderschapsverlof voor pleegzorgers in langdurige pleegzorg, de toegang tot kinderopvang, het toewijzen van de pleegzorgtoeslag aan ouders van kinderen in pleegzorg en de mogelijkheid tot vervoersgarantie bij De Lijn voor kinderen en jongeren in langdurige pleegzorg.
- Pleegzorg Vlaanderen organiseerde op 27 oktober een nieuw overleg tussen de **Kinderrechtencommissaris** en de inhoudelijke directies van de pleegzorgdiensten, om de bezorgdheden en signalen vanuit het KRC rond pleegzorg te bespreken.
- Samen met Steunpunt Adoptie organiseerden we een webinar voor pleegzorgers en (kandidaat)adoptanten over 'opvoeden met je eigen sterktes en kwetsbaarheden'.
- In 2022 werd in overleg met de betrokkenen binnen pleegzorgdiensten en Opgroeien een nieuwe presentatie van [de kerncijfers](#) voorgesteld.

10. Ondersteuning pleegzorgdiensten

Vanuit Pleegzorg Vlaanderen zijn we trekker van het **interprovinciaal participatie-overleg**. Tijdens dit overleg wordt gewerkt aan een goede participatie van de verschillende doelgroepen, zowel in de pleegzorgdiensten als in Pleegzorg Vlaanderen.

Zo hebben we samen gezocht hoe de ontmoetingsgroepen (na coronatijd) opnieuw geactiveerd kunnen worden. Daarbij zochten we naar manieren om nieuwe deelnemers aan te trekken en naar een beste mix tussen inhoudelijke en sociale uitwisselingsmomenten tussen deelnemers. Op vraag van de diensten zetelen we soms in hun participatiestuurgroepen om mee inbreng te geven in hoe op een goede manier participatief gewerkt kan worden in de pleegzorgdiensten.

In januari 2022 organiseerden we een **intervisie** voor alle pleegzorgbegeleiders die - naast hun begeleidingswerk - ook ontmoetingsgroepen en participatieraden trekken of ondersteunen.

Ook organiseerden we, samen met Jole Louwagie van het Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, een webinar voor alle pleegzorgbegeleiders rond het recht van cliënten op een vertrouwenspersoon. We schreven hierover ook op [de eigen website](#) en in het magazine [Kleurrijk](#) en maakten een [infographic](#).

Met de participatieverantwoordelijken van de pleegzorgdiensten hebben we een denkdag gehouden waarin we gewerkt hebben aan het schrijven van een manifest voor een goede participatie. Met dit manifest willen we zowel de directies als de personeelsleden van de pleegzorgdiensten ondersteunen in hoe ze op een goede manier participatief kunnen werken, op de verschillende participatieniveaus. Deze denkoefening wordt begin 2023 afgerond.

Pleegzorg in de kijker

1. Campagnes

Ook in 2022 zetten we talrijke acties en campagnes op poten. We gaven op die manier pleegzorg meer bekendheid en stimuleerden mensen erover na te denken of pleegzorg iets voor hen is. Want nieuwe pleeggezinnen blijven broodnodig.

We traptten het jaar af met de campagne **Doneer je e-mailhandtekening**. We vroegen alle bedrijven in Vlaanderen om hun e-mailhandtekening tijdelijk te doneren aan pleegzorg. Door een afbeelding mee te sturen met elk mailtje, vergrootten ze zo ons bereik. Het enthousiasme was groot: maar liefst 99 bedrijven en 155 privépersonen reageerden enthousiast op onze oproep.

In het voorjaar barstte traditiegetrouw de koersgekte los. Op woensdag 30 maart, aan de vooravond van de 'echte' Ronde van Vlaanderen, openden we met 50 fietsroutes **De Ronde van Pleegzorg Vlaanderen**.

Een fietstocht van 70 km of liever een tochtje met de kinderen op hun step of loopfiets? Starten in Gent of toch liever in Hechtel-Eksel of Tielt? Alles kon! Verspreid over heel Vlaanderen waren er 'ProRoutes' voor de getrainde fietsers, 'FamilieRoutes' voor een gezellig fietstochtje en 'LoopfietsRoutes' voor de allerkleinsten. Bij de start- en eindpunten kregen sportievelingen informatie over pleegzorg. En als ze een foto bij het aankomstbord deelden op sociale media met #pleegzorgpeloton, maakten ze kans op een leuke prijs.

Voor deze campagne werkten we samen met de pleegzorggemeenten, fietscafés, Cycling Vlaanderen en Decathlon. Dankzij die partners konden we nieuwe mensen bereiken met informatie over pleegzorg. Zo was er in elke provincie minstens één Decathlon met een leuke pleegzorgstand.

We bleven de sportieve uitdagingen opzoeken in 2022:

Tijdens de zomermaanden zetten we samen met bijna 70 zwembaden in heel Vlaanderen pleegzorg in de kijker. Letterlijk, want de deelnemende zwembaden werden met onder andere spiegelstickers, vloerstickers, posters en gevelbanners volledig omgetoverd tot pleegzorgbaden.

Met **de Grote Pleegzorgplons** gaven we op 6 juli het startschot van de campagne. Toen sprongen een heleboel pleegkinderen, pleegbroers, pleegzussen en pleegouders samen in het zwembad van LAGO Abdijkaai in Kortrijk.

Thomas De Smet en Hérítier Tipo waren erbij tijdens de Grote Pleegzorgplons. Als acteurs en tv-presentatoren zijn zij vooral bekend bij kinderen. Thomas speelde bijvoorbeeld mee in de jeugdreeks De Hoppers en hij was onder andere te zien in Thuis en Loslopend wild. De Brusselse Hérítier zingt, danst en acteert. Hij speelt mee in de film Bittersweet Sixteen van Jan Verheyen.

Met hun aanwezigheid wilden Thomas en Hérítier alle pleegkinderen in Vlaanderen een hart onder de riem steken.

Hérítier Tipo:

“Voor mij is het zo belangrijk om deel te nemen aan de lancering van dit prachtig initiatief. Every kid deserves love and happiness!”

2. Week van de Pleegzorg

Van 18 tot 27 november zetten we samen met de pleegzorgdiensten tijdens de Week van de Pleegzorg opnieuw de spots op pleegzorg én onze pleegzorgers.

De weg naar Pleegzorg

Als inhoudelijke insteek gingen we op zoek naar de **beweegredenen** van huidige pleegzorgers om dergelijk engagement op te nemen. De grootste groep (66%) doet dit eerder toevallig, om een kind uit hun omgeving te helpen. Het gaat dan om grootouders, andere familieleden, een leerkracht, onthaalouder of geëngageerde buur. Uit een bevraging bij 1142 pleeggezinnen die het kind vooraf niet kenden blijkt dat het merendeel (62,8%) voor pleegzorg kiest vanuit idealisme, 15,2% vanuit een kinderwens die moeilijk op een andere manier te realiseren is (bv holebikopepels, alleenstaanden of mensen die ongewild kinderloos zijn, 10% omdat ze het als een meerwaarde zien voor hun gezin en 10% “andere redenen” (bv religie, werkzaam in de jeugdhulpsector of zelf moeilijke jeugd gekend).

Favofrietje

Waar komt iedereen wel eens? Juist, in de frituur. Dee ideale plek om pleegzorg in de kijker te zetten, dus. Tijdens de Week van de Pleegzorg staken zowat 350 frituren in heel Vlaanderen zichzelf in een pleegzorgjasje. Illustrator Eva Mouton zorgde onder meer voor prachtige stickers die de koeltoog versierden, er werden posters opgehangen en de wachtenden konden zich even verdiepen in pleegzorg dankzij handige flyers.

Duizend maal bedankt!

Tijdens de Week van de Pleegzorg vinden we het belangrijk om alle pleeggezinnen in Vlaanderen nog eens extra te bedanken. Dit jaar kregen ze een exclusief stickervel met originele tekeningen van Eva Mouton én een bon om een familiefriet te gaan halen bij de deelnemende frituur in hun stad of gemeente. Zo konden ze bij een gratis frietje genieten van een gezellig familiemoment. En dat smaakte duidelijk naar meer.

Heel wat media (kranten, radio, regionale televisie) pikten in op deze actie en het thema.

3. In de media

In 2022 was de persaandacht groot. Er kwamen artikels en items in regionale kranten, radio- en tv-programma's, maar ook op Vlaams niveau haalden we regelmatig de pers. Een relatief nieuw

fenomeen voor pleegzorg was de aandacht die we kregen in podcasts en waarmee we een deels nieuw doelpubliek konden bereiken.

In mei besteedde de [podcastreeks Zitdatzo](#) een thema-aflevering aan ondersteunende pleegzorg, met een getuigenis van een pleeggezin.

In juli bracht [De Standaard een podcast](#) uit, met een getuigenis van een pleeggezin en de woordvoerder van Pleegzorg Vlaanderen vzw. Ook [De Morgen](#) besteedde in november aandacht aan pleegzorg.

Om al deze acties vorm te geven leverde Pleegzorg Vlaanderen vzw de nodige input.

Verder werd een jaar lang gewerkt aan een [eigen podcastreeks Nest](#), met podcastmaakster (en pleegtante) Anke Van Meer, met medewerking van en gefinancierd door Pleegzorg Vlaanderen vzw. VRT Max nam deze podcastreeks op in haar eigen programmatie, wat een veel breder bereik garandeert en lanceerde, onder meer op Radio 1, begin november Nest.

Maar ook in andere, meer traditionele media, kwamen vaak getuigenissen en achtergrondinfo over pleegzorg aan bod.

Zo verschenen bijvoorbeeld eind augustus op de website Watwat twee voor jongeren toegankelijke artikels over pleegzorg: wat is het en hoe ga ik ermee om wanneer mijn gezin een pleeggezin wordt.

Met het productiehuis De Chinezen was er een intensieve samenwerking voor het [Canvas-programma Taxi Joris](#), waarin crisispleegmoeder Ingrid drie afleveringen getuigt over haar engagement.

In aanloop van de Week van de Pleegzorg wijdde het [televisieprogramma Durf te vragen op Eén](#) een hele aflevering aan pleegzorg. Ook hier was een nauwe samenwerking met het verantwoordelijk productiehuis RosesRBlue. Pleegjongeren, pleeggasten én pleeggezinnen gaven er antwoord op alle vragen die niemand durft te stellen. Het werd een warme en genuanceerde aflevering.

4. Kleurrijk, het tijdschrift voor pleeggezinnen

Pleegzorg Vlaanderen en de vijf provinciale pleegzorgdiensten publiceren vier keer per jaar een tijdschrift. In maart, juni, september en december valt dat in de bus bij alle pleeggezinnen in Vlaanderen.

Het tijdschrift wordt samengesteld door een redactieteam onder leiding van de communicatiemedewerker van Pleegzorg Vlaanderen, Charlotte Max. Na haar afscheid eind augustus, nam Lynn Bringmans (lid van het redactieteam voor Limburg) tijdelijk die coördinerende rol en taken van eindredacteur over.

Diversiteit troef

In het tijdschrift willen we een brede waaier aan persoonlijke verhalen en nuttige informatie bieden waarmee we pleegzorgers kunnen informeren, verbinden en ondersteunen. In 2022 konden pleeggezinnen onder andere getuigenissen lezen van pleeggasten met een bijzonder talent, van een gezin dat een jongetje opvangt in ondersteunende pleegzorg en van een mama die vertelt hoe zij pleegzorg ervaart. Daarnaast was er juridische informatie, een artikel over trauma en een inkijk in de week van een pleegzorgbegeleider.

5. Onderzoek imago en naamsbekendheid

Tijdens de zomer van 2022 liet Pleegzorg Vlaanderen opnieuw een marktonderzoek uitvoeren door Indiville, na een eerdere editie in de zomer van 2019. Daarin werd gepeild naar het imago en de naamsbekendheid van Pleegzorg in Vlaanderen.

De onderzoekers van Indiville presenteerden hun bevindingen eind november op de Algemene Vergadering van Pleegzorg Vlaanderen; de belangrijkste conclusies werden ook besproken tijdens het interprovinciaal overleg van de algemene directeurs van de pleegzorgdiensten. In het voorjaar 2023 staat nog een bespreking gepland met de PR- en wervingsmedewerkers van de pleegzorgdiensten.

6. Opvolger 202 Vragen

Op vraag van pleegzorgers en pleegzorgdiensten werd in 2022 de actualisering van het vroegere pleegouderboek “202 Vragen” opgestart. In samenwerking met SAM vzw en een groep studenten van de Rechtsfaculteit KULeuven wordt werk gemaakt van een online versie via de eigen website pleegzorg.be, niet alleen bedoeld voor pleegzorgers, maar ook voor ouders van kinderen in pleegzorg. Het project loopt door in 2023.

Organisatie

Naast heel wat inhoudelijke en communicatieve opdrachten is Pleegzorg Vlaanderen natuurlijk ook een vzw (vereniging zonder winstoogmerk), met een Bestuur en Algemene Vergadering, een personeelsploeg, een kantoor en een budget, om haar decretale uitdagingen aan te gaan en zoals overeengekomen binnen het Convenant (2019 – 2023) met de Vlaamse overheid.

Vanuit de vaststelling dat er nog heel wat verwarring bestaat rond de unieke rol van de partner- en cliëntenorganisatie Pleegzorg Vlaanderen vzw, lanceerden we in 2022 een kort voorstellingsfilmje om ons beter bekend te maken bij de verschillende doelgroepen in Pleegzorg en bij de buitenwereld: <https://www.pleegzorg.be/vlaanderen>.

1. Bestuur

Het Bestuur van Pleegzorg Vlaanderen komt tweemaandelijks samen, uitgezonderd tijdens de vakantie maanden juli en augustus. Het legt het jaaractieplan van de vzw vast, bepaalt het personeelsbeleid, volgt de grote inhoudelijke beleids- en campagnedossiers op en geeft via het jaarverslag verantwoording voor de werking van het voorbije jaar aan de Algemene Vergadering en de overheid.

De samenstelling van het Bestuur is in 2022 niet veranderd; de nieuwe bestuurder Hai-Chay Jiang werd in februari formeel aangesteld als nieuwe voorzitter in opvolging van Ann Gaublomme. Het telde acht leden, waaronder een pleegjongere, enkele pleegzorgers, twee directeurs van pleegzorgdiensten en enkele andere deskundigen rond thema's die gerelateerd zijn aan jeugdhulp. Het Bestuur heeft dus

een sterke link met het werkveld, maar ook met het hoger onderwijs en de ervaringsdeskundigheid rond armoede en sociale uitsluiting.

2. Algemene Vergadering

De Algemene Vergadering (AV) is verantwoordelijk voor het vastleggen van de begroting voor het volgend kalenderjaar en voor de goedkeuring van de jaarrekening van het voorbije jaar en geeft daarbij kwijting aan de bestuurders.

Ze komt elk semester eenmaal samen. Elke bijeenkomst bevat een formeel en een inhoudelijk deel.

De samenstelling van de AV wijzigde licht, na het ontslag van twee leden eind 2022. De AV telt sindsdien dertien leden.

Tijdens het inhoudelijk deel van de vergadering in juni presenteerde de verantwoordelijke beleidswerk een aantal lopende en op handen zijnde wijziging binnen het jeugdhulplandschap en reflecteerden de aanwezigen op de impact ervan op de partnerorganisatie. In november stelden de twee onderzoekers van Indiville de belangrijkste bevindingen voor uit hun marktonderzoek over de gekendheid en het imago van Pleegzorg Vlaanderen.

Zoals in het deel “In dialoog” werd toegelicht, maakte het Bestuur voorbereidende stappen om ook het perspectief van ouders met een kind in pleegzorg binnen te brengen in de Algemene Vergadering en het Bestuur. Deze oefening wordt verdergezet in 2023.

3. Het team

Het zelfsturend team (3,8 voltijds equivalenten, 5 personen) onderging in 2022 opnieuw heel wat verandering:

Op 1 mei vervoegde Gunilla Michiels als nieuwe vormingsverantwoordelijke (0,5 vte) de groep. Zij kwam in de plaats van Nathalie Sas, die in de laatste week van 2021 haar vertrek aankondigde.

Ook communicatieverantwoordelijke Charlotte Max koos na drie jaar engagement binnen Pleegzorg voor een nieuwe professionele uitdaging en verliet eind augustus de organisatie. Els Nauwelaerts werd aangetrokken om vanaf 1 december haar taken over te nemen.

Eind 2022 zag het team eruit als volgt:

- Communicatieverantwoordelijke Els Nauwelaerts (1 vte)
- Office manager Hilde Van de Loo (0.8 vte)
- Participatieverantwoordelijke Stéphanie Vandenbossche (0.6 vte)
- Verantwoordelijke beleidswerk en woordvoerder Jan Brocatus (0.9 vte)
- Vormingsverantwoordelijke Gunilla Michiels (0.5 vte)

4. Verhuis

Bij de start van de nieuwe vzw in 2014 nam die de lokalen in de Ravenstraat in Leuven in gebruik waar vroeger de Federatie Pleegzorg gehuisvest was. In de bestaande toestand voldeden deze ruimten niet meer aan de verwachtingen en daarom werden in de zomer van 2018 gesprekken aangeknoopt met enkele andere organisaties. Die hebben alvast één kenmerk met mekaar en Pleegzorg Vlaanderen gemeen: ze zetten zich allemaal in voor het kwetsbare kind. En deze verschillende partners hadden vooruitzicht op een nieuwe locatie: het oude Kartuizerklooster, dat eigendom is van de KULeuven.

Na jaren van grondige renovatie, restauratie en deels nieuwbouw en na heel wat praktische voorbereiding konden de verschillende organisaties eind september hun nieuwe kantoren in de KartHuis aan de Tervuursevest betrekken.

Naast een eigentijdse invulling en gemeenschappelijke accommodatie versterkt het samen huizen ook de mogelijkheden voor Pleegzorg Vlaanderen tot uitwisseling en effectieve samenwerking met de andere organisaties: het Centrum voor Ontwikkelingsstoornissen (COS), het Centrum voor Geestelijke Gezondheidszorg – minderjarigen (CGG), De Bakermat, Jeugdgezondheidszorg (KULeuven) en de Vlaamse Wetenschappelijke Vereniging voor Jeugdgezondheidszorg (VWVJ).

5. Financieel

Inkomsten (403.600 euro)

- Subsidie	68.2%
- Giften	3.4%
- Andere	28.4%

De subsidie die we ontvangen van het Agentschap Opgroeien van de Vlaamse Overheid is de grootste bron van inkomsten.

Daarnaast zijn er ook inkomsten vanuit de interprovinciale werking, dat is de samenwerking met de provinciale pleegzorgdiensten. We faciliteren, coördineren en/of ondersteunen die werking als Vlaamse partner. Een voorbeeld daarvan zijn de Vlaamse wervingscampagnes om nieuwe kandidaat-pleegzorgers te vinden of het tijdschrift *Kleurrijk* wat alle pleeggezinnen in Vlaanderen ontvangen. De reële kosten daarvoor worden gerecupereerd bij de provinciale diensten voor pleegzorg.

Ook in 2022 droegen vele mensen pleegzorg een warm hart toe en mochten we heel wat giften ontvangen, onder meer via een vereenvoudigde mogelijkheid via de website. Daarbij zagen we enkele kleinere maandelijkse stortingen, donateurs die als cadeau een gift aan Pleegzorg Vlaanderen vroegen en eenmalige stortingen, al dan niet via de snelle link op onze website. Ook enkele grotere bedrijven steunden ons via een mooie gift. Die giften gaven ons de mogelijkheid om bijkomend te investeren in bijvoorbeeld de productie van de podcastreeks Nest.

Uitgaven (407.800 euro)

- Personeelskosten	60.9%
- Werkingskosten	39.1%

De grootste uitgaven van Pleegzorg Vlaanderen zijn de personeelskosten van het team met vijf personeelsleden of 3,8 vte. De rest van de uitgaven werd ingezet in de werking van de vzw.

We sloten het werkjaar af met een negatief saldo van 4.201 euro, waar in de begroting 2022 nog een (maximaal) tekort stond genoteerd van zowat 50.000 euro. Dat negatief resultaat kan de vzw vlot dragen door de opgebouwde reserves uit vorige jaren.

[Pleegzorg Vlaanderen is lid van de Vereniging voor Ethiek in de Fondsenwerving.]